

Тема: Р. Л. Стівенсон «Балада про вересовий трунок». Основний конфлікт балади (пикти (батько і син) – король, свобода – рабство)

(ТЛ) Поглиблення понять: сюжет, художній конфлікт, персонаж літературного твору

Мета: розвиток компетентностей

предметних і комунікативних: знання змісту «Балади про вересовий трунок» та уміння переказувати зміст у цілому, акцентуючи увагу на окремих важливих деталях тексту; уміння відповідати на запитання до почутого / прочитаного тексту і формулювати власні запитання з метою уточнення розуміння прочитаного, окреслювати тематику і проблематику прочитаної балади й обґрунтовувати актуальність порушених у баладі проблем з урахуванням власного досвіду і культурно-історичного контексту, коментувати власні почуття і висловлювати враження від прочитаного;

ключових: уміння визначати головну і другорядну інформацію в прочитаному тексті; формування навичок створення власного письмового тексту (описи героїв або мінітвір за змістом балади).

Обладнання: підручники, зошити, ПК, презентація до уроку.

Тип уроку: урок формування нових знань, умінь та навичок.

Зміст уроку

I. Актуалізація знань

Вступне слово вчителя.

Хвилинка творчості. Презентації учнями хмар слів або асоціативних карток про життя і творчу долю Р. Л. Стівенсона.

II. Мотивація навчальної діяльності

Повідомлення теми уроку. Визначення очікуваних результатів відповідно до орієнтирів навчальної програми.

Вступне слово вчителя. «Балада про вересовий трунок» виростає із шотландської історії, поетизованої спочатку в народній легенді, а пізніше митцем-романтиком. Однак автор не дотримується історичної достовірності, бо в нього інше художнє завдання. Розкриємо його.

III. Сприйняття і засвоєння матеріалу

Опрацювання статті підручника «Історична доля пиктів і художній вимисел».

– Що в баладі є історичною основою, а що – художнім вимислом?

– Поміркуйте, з якою метою автор відступив від історичної правди. Навіщо Стівенсон один легендарний факт перетворює на трагедію загибелі цілого народу?

Аналіз балади. Презентація А. Химинець «Р. Л. Стівенсон. “Вересовий трунок”»

https://drive.google.com/file/d/1d6G6p7vJpMHgf_J99DR1YVwKgdN_P3Aj/view?usp=drive_link

IV. Формування знань, умінь, навичок, компетенцій

Робота з художнім текстом. Дослідження сюжету й основного конфлікту твору.

– Які рядки є зачином твору? Чи можна, прочитавши зачин, передбачити, чим завершаться події, описані в баладі?

– Який епізод твору є його кульмінацією?

– За допомогою яких художніх засобів зображено двох останніх пиктів? Усно опишіть батька та сина, як ви їх уявляєте.

– Як описує автор правителя шотландців? Які епітети використовує для його характеристики?

– Поясніть, чому автор не дає персонажам твору власних імен.

– Визначте художній конфлікт балади. Яка головна проблема твору?

– Чим для старого пикта був верес та рецепт трунку?

– Чи переміг король пиктів, знищивши їх усіх «до ноги»? Поясніть значення цього мовного звороту.

– В оригіналі правитель країни називається лише одним словом – «король». Чому Євген Крижевич вживає синоніми – володар, можновладець, владар?

– Як перекладач передає авторське ставлення до подій?

Літературні зв'язки. Прочитайте вірш Редьярда Кіплінга «Заповіт пиктів» у перекладі Максима Стріхи.

https://docs.google.com/document/d/1sNn6LxFaQ6G07wmtLLGnXyfMo2Knx984/edit?usp=drive_link&ouid=112163806583623312237&rtpof=true&sd=true

– Які риси народу пиктів відображені в поезії Р. Кіплінга? Події якого з творів (Р. Кіплінга чи Р. Л. Стівенсона) відбувалися раніше?

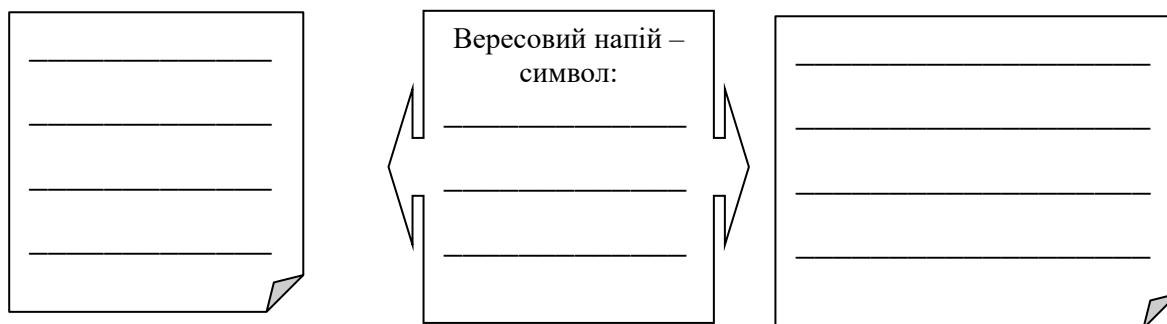
V. Закріплення матеріалу, узагальнення та корекція знань

Створення кластера про художній конфлікт твору.

Які цінності життя утворює шотландський король?

Що шанують, як живуть пикти?

ХУДОЖНІЙ КОНФЛІКТ БАЛАДИ

Виконання інтерактивної вправи «Вересовий трюнок». Сюжетні елементи:
<https://learningapps.org/display?v=pfcxfo5a524>

Заповнення таблиці «Характерні риси “Балади про вересовий трунок”».

Історичне тло	
Фольклорна основа	
Тема твору	
Провідна ідея	
Головні герої	
Художній час, місце дії	
Особливість побудови	
Віршовий розмір	
Спосіб римування	
Художні засоби	

VI. Підбиття підсумків

Мінітвір «Велич маленького народу».

Працюємо вдома

1. Намалюйте ілюстрацію або комікс до «Балади про вересовий трунок».
2. Доведіть, що прочитаний твір Р. Л. Стівенсона за жанром є баладою.